

PILEGRIMSSENTER
AVALDSNES

Visningstur langs Kystpilegrimsleia
Foto: Lauritz Haarr

Rapport 2023

Innhold

Sammendrag.....	4
Innledning.....	4
Del 1: Organisering.....	5
Ressursgruppe for Regionalt pilegrimssenter Avaldsnes	5
Nøkkelstedene.....	5
Rogaland Fylkeskommune.....	6
Pilegrimsutvalgene	7
Del 2: Aktiviteter planlagt for 2023	7
Studietur med Galeasen Gurine	7
Arendalsuka	8
Visningsturer langs Kystpilegrimsleia	9

Padlingsaktivitet fra visningsturen til Ålesund	9
Foto: Øyvind Wold.....	9
Sommersesongen 2023	9
Ordsky fra arbeidsøkta under Kystpilegrimskonferansen.....	10
Del 3: Tilrettelegging	11
Merking i 2023	11
Kyststi Jæren.....	11
Mosterøy	11
Stavanger.....	11
Prosjekter 2023.....	12

Gapahuk på Bukkøy.....	12
Samarbeid med Karmøy folkebibliotek.....	13
Seyran Ates og Nancy Herz under pilegrimsvandringen mot Trondheim	13
Økonomi	13
Kirke	15
Regionale tiltak i Rogaland gjennom 2023.....	15
Kultur	16
Regionale tiltak i Rogaland gjennom 2023.....	16
Næring.....	17
Regionale tiltak i Rogaland gjennom 2023.....	17
Miljø	18
Regionale tiltak i Rogaland gjennom 2023.....	18

Sammendrag

Kystpilegrimsleia er en av totalt ni St. Olavsveier i Norge. Leden strekker seg fra Egersund til Trondheim med 26 nøkkelsteder som formidler historie og legender om helgener og konger, folk og land, makt og ære, natur og kulturminner og mye mer. Med egen båt kan sjøen bære reisende fra nøkkelsted til nøkkelsted. Uten egen båt kan en dra av sted med offentlig transport, i bil, på sykkel. Valgene er mange. Underveis kan en velge å ta hele leia, eller deler av den i bruk. Målet for mange er Nidarosdomen, men det er mange nydelige delmål underveis. Det å reise på denne måten er verdifullt i seg selv.

Innledning

Det er igjen tid for å oppsummere pilegrimsåret ved Regionalt Pilegrimssenter Avaldsnes. Måneder med opplevelser, oppgaver og menneskemøter renner fram.

Rapportskriving og statistikkarbeid er et givende arbeid. I tillegg er det på bakgrunn av innberetning i ord og tall at nøkkelstedene, ressursgruppen, pilegrimsutvalgene, kontaktpersoner i kommunene og fylkeskommunen igjen kan løfte blikket og tenke de lange tankene framover. En rapport legger grunnlag for evaluering og prioritering.

Akkurat her og nå er det året 2023 ved Regionalt Pilegrimssenter Avaldsnes som skal få synke inn.

La oss ta et lite tilbakeblikk!

Regionalt Pilegrimssenter Avaldsnes har siden oppstart i 2019 jobbet bredt for å styrke bredden i pilegrimssatsingens fire søyler: kultur, kirke, miljø og næring. I dette arbeidet samarbeider pilegrimssenteret med Rogaland Fylkeskommune, kommuner, menigheter, frivillige lag og organisasjoner, reiseliv og øvrig næringsliv innen blant annet overnatting, suvenirer, lokal mat, musikk og teatraliske framføringer, for å nevne noe.

Stavanger domkirke ligger ved nøkkelsted Stavanger, og er for tiden under omfattende restaurering

Foto: Boyoung Lee

Del 1: Organisering

Ressursgruppe for Regionalt pilegrimssenter Avaldsnes

Ressursgruppen består av 8 representanter fra søylene kultur, kirke, næring og miljø. Pilegrimskoordinator er sekretær. Leder av ressursgruppen er Ragnhild Halle, kulturrådgiver i Stavanger Bispedømme. Nestleder er Tove Galta, fra Museet i Stavanger og leder av nøkkelstedet Utstein kloster. Gruppen har i 2023 hatt tre møter og behandlet 21 saker. Ressursgruppen har vedtatt å sette ned arbeidsgruppe for utkast til mandat for ressursgruppen og vedtak for Regionalt pilegrimssenter Avaldsnes. Disse to sakene har vært til grundig behandling gjennom flere møter. Ressursgruppen skal ha neste møte på Hå gamle prestegard der behandling av handlingsplan for 2024 blir sentral sak.

Nøkkelstedene

Samtlige av de fire nøkkelstedene i Rogaland var godt etablert gjennom utvalg og foreninger på ulikt vis allerede før de ble nøkkelsteder.

Egersund sin nøkkelstedskontakt er ansatt i Egersund næring og havn. I Egersund tilbyr Grand Hotell overnatting til pilegrimspriser. Nøkkelstedet samarbeider med turistinformasjonen i Egersund om utlevering av brosjyrer, stempel og salg av pilegrimspass.

Hå gamle Prestegard og Obrestad fyr teller besøkende og pilegrimer som kommer på besøk. På Obrestad fyr teller de besøkende til Stille rom, samt overnattingsgjester til fyret.

Markedskonsulent ved Hå gamle prestegard har fungert som nøkkelstedskontakt. Hun går av med pensjon til nyttår, ny nøkkelstedskontakt er opprettet.

Obrestad fyr er et godt etablert overnattingstilbud med mange gjester. Fyret som overnattingssted gir ikke tilbud i form av enkelt overnattinger. I sommersesongen kan en leie fyret for en uke, ellers i året hele helger eller minimum to dager i ukedagene. For å utvide tilbudet til pilegrimene ble det i 2021 inngått avtale med Reveparken Hytteutleie på Orre om utleie av to hytter til pilegrimspriser. Etterspørsel etter overnatting i hytter har imidlertid vært svært lav.

Nøkkelsted Stavanger er tilknyttet domkirken. Domkirken og St. Petri menighet er solide samarbeidsaktører i tillegg til frivillige medarbeidere. Nøkkelstedet har også organisert salg av pilegrimspass, utlevering av brosjyrer og stempel ved turistinformasjonen i Stavanger.

Utstein kloster og Utstein Pilegrimsgard samarbeider tett om oppgavene som nøkkelsted.

Tove Galta er leder av klosteret gjennom Museet i Stavanger og er nestleder i ressursgruppen for Regionalt Pilegrimssenter Avaldsnes. Utstein Pilegrimsgard gjennomfører daglig pilegrimsbønn på klosteret fra 15. juni til 15. august.

700 meter fra Utstein kloster ligger Utstein Pilegrimsgard. Det gamle, ærverdige skolebygget er etablert som et senter for stillhet, bønn, pilegrimsvandring og åndelig veiledning. Utstein Pilegrimsgard er også et enkelt, men flott pilegrimsherberge med tilbud om frokost til gjestene. Pilegrimsgarden har gjennom flere år arrangert Pilegrimsforum, et nyttig og motiverende møtefora.

Utstein Pilegrimsgard har hatt vakanse av daglig leder gjennom sommeren og høsten 2023. Styret har på kort varsel trett inn i daglig arbeid og gjennomført det på en trygg og god måte.

Besøk av fredsskipet Embla under Rikssamlingsjubileet
Foto: Bodil Hagen

Regionalt Pilegrimssenter Avaldsnes har også rollen som nøkkelsted. Om sommeren har pilegrimskoordinator arbeidssted ved et stabbur på Historiske Avaldsnes. Bygget fungerer godt som et besøksmottak i sommermånedene. Utover høysesongen samarbeider pilegrimskoordinator med Nordvegen Historiesenter om informasjon, brosjyrer, pass og stempel slik at pilegrimene kan bli møtt på en god måte på Avaldsnes gjennom hele året. I tillegg er det satt opp kasse med stempel og brosjyrer ved stabburet på Avaldsnes. Nøkkelstedene i Rogaland har tidligere laget felles brosjyre for Kystpilegrimsleia i Rogaland på norsk og engelsk.

De fire regionale sentrene langs Kystpilegrimsleia har i 2023 samarbeidet med Nasjonalt Pilegrimssenter om brosjyre for hele leden. Målet er ferdigstilling av brosjyre på norsk og engelsk innen pilegrimmesse i Hamburg i februar 2024.

Regionalt Pilegrimssenter og nøkkelstedskontaktene har hatt litt for få møter i 2023. Dette er et område for forbedring i 2024.

Rogaland Fylkeskommune

Fylkeskommunen har siden forprosjektene før 2019 vært en bevisst støttespiller for Kystpilegrimsleia. Etter fast drift har Jan G. Auestad, fylkeskonservator, vært med i ressursgruppen for Regionalt pilegrimssenter Avaldsnes. Han går av med pensjon våren 2024. Ny kontaktperson er allerede oppnevnt, det blir Siv Anita Vikshåland, prosjektleder for skilting og formidling. Stabiliteten som Rogaland fylkeskommune utviser i form av tilskudd og ressurser er viktig for pilegrimssatsingen og veldig motiverende.

Pilegrimsutvalgene

Dalane Pilegrimsutvalg består av tre personer, men har gjennom flere år hatt gode aktiviteter. De har blant annet gjennomført vandring fra Egersund til Ognå i pinsen. I tillegg er det gjennomført ulike pilegrimskvelder i sør fylket. Dalane pilegrimsutvalg har samarbeidet med Egersund menighet om blant annet pilegrimstur for konfirmanter. I 2023 var utvalget sentrale under feiring av Egersund kirkes 400-års feiring. Pilegrimutvalget i Egersund samarbeider også med Jæren pilegrimskomite om ulike aktiviteter.

Jæren Pilegrimskomite arrangerer faste årlige turer i samarbeid med Dalane Pilegrimsutvalg. Jæren har jevnlig møter og sender referat til pilegrimskoordinator. Dermed fungerer statistikk tellingen på en smidig og svært tilfredsstillende måte. Se ellers statistikk for nærmere beskrivelse av antall turer og deltakere. Utvalget har i 2023 fremmet ønske om at pilegrimskoordinator arbeider med merking av kirker og kapell langs leden i sørfylket. Kirkevergene i Klepp og Hå er kontaktet og ønske om samarbeid er lagt fram.

Stavanger Pilegrimsutvalg består av tre personer. Utvalget har gjennom flere år arrangert pilegrimsturer i sentrum der deltakerne overnatter hjemme. Høsten 2023 valgte utvalget å si fra seg vervet. Stavanger har ved overgang til 2024 ikke et fungerende pilegrimsutvalg.

Stavanger Bispedømmes pilegrimsutvalg er naturlig knyttet opp til samarbeid om Utstein pilegrimsgard. Stavanger Bispedømme er eier av pilegrimsgarden. Utstein Pilegrimsgard har gjennomført mye av den praktiske tilretteleggingen ved avvikling av årlige pilegrimsturer, blant annet Egersund-Stavanger og Stavanger-Røldal.

Haugaland Pilegrimsutvalg ble opprettet i 2022. Utvalget består av sju deltaker, fordelt geografisk mellom Vindafjord, Sveio, Haugesund og Karmøy. Pilegrimskoordinator er sekretær for utvalget. På olsok overtok Regionalt Pilegrimssenter ansvar for gjennomføring av pilegrimstur fra Toskatjønn til Avaldsnes. Pilegrimsutvalget var nyttig ressurs under gjennomføringen.

Del 2: Aktiviteter planlagt for 2023

Studietur med Galeasen Gurine

De fire regionale sentrene langs Kystpilegrimsleia startet nyåret med å planlegge en tur der faglig utvikling og styrking av samholdet mellom samarbeidspartnere var målet. Deltakerne som meldte seg på var nøkkelstedskontakter, næringslivskontakter og frivillige.

Vårsol, det vakre havet, blå himmel og den herlige sjøluften er alltid et godt utgangspunkt for en flott reiseopplevelse. Den perfekte rammen ble satt da gruppa steg om bord i ærverdige Gurine fra 1875. Seilasen startet 31. mai og turen gikk fra Bergen til nøkkelstedene Lysekloster, Halsnøy og Mosterhamn og videre til Avaldsnes. Overnatting var om bord på båten og ved Magasingården i Visnes.

På Avaldsnes møtte deltakerne et pilegrimsfølge på 90 personer som var i gang med å starte årlig vandring over Karmøy.

I løpet av studieturen møtte deltakerne nye aktører, så på samarbeidsmuligheter og vurderte mulige utviklingsmuligheter.

Deltakerne var kunnskapslystne, samtidig som de ga nyttige tilbakemeldinger til de regionale sentrene på forbedringsområder.

Galeasen Gurine av Rosendal
Foto: Bjarne Øymyr

Arendalsuka

Arendalsuka gikk av stabelen 14.-19. august. Nasjonalt Pilegrimssenter ønsket å prøve ut potensialet for synlighet på denne arenaen. De regionale pilegrimssentrene ved St. Olavsveiene i Norge ble invitert til å delta. Samtlige av de regionale sentrene langs Kystpilegrimsleia valgte å bidra i dugnadsarbeidet. Om bord i hardangerjakten *Caroline af Sandnes* ble pilegrimsinteresserte ønsket velkommen til å høre om de ulike ledene, ta nærmere i øyensyn et smykke av en 130 år gammel båt og delta på tre interessante panelsamtaler arrangert av Nasjonalt Pilegrimssenter:

- Vandring mot et mer bærekraftig reiseliv
- Pilegrimsveien fram mot 2030
- På tvers av grenser – pilegrimsruter som fortsatt binder Europa sammen?

Pilegrimsleden fikk vist seg fram, dette ga mersmak. Nasjonalt Pilegrimssenter har nå besluttet at deltakelse på Arendalsuka skal være et årlig fenomen. De har inngått en femårig avtale med hardangerjakten *Caroline af Sandnes* og skipper Lars Henning Lura.

Seyran Ates og Hans Morten Løvrød under Arendalsuka om bord på *Caroline af Sandnes*
Foto: Wenche Lindtner

Visningsturer langs Kystpilegrimsleia

Gleden var stor da Kystpilegrimsleia fikk beskjed fra Nasjonalt Pilegrimssenter om visningsturer i 2023. To turer ble gjennomført:

- Hå gamle prestegård – Bergen 21.-25.8.
- Florø - Ålesund 25.-29.9.

Deltakerne var fra Nederland, Storbritannia, Norge og Sør-Korea. De påmeldte hadde bakgrunnen som journalister, forfattere og turoperatører. I etterkant opplevde Kystpilegrimsleia at det ble skrevet artikler i en av Sør-Koreas største magasiner, [Link til artikkel](#), en artikkel kom på trykk i Storbritannia og de fire regionale sentre langs Kystpilegrimsleia samarbeidet om en artikkel i magasinet *Pilegrim i dag*. Gea van Veen var deltaker på visningsturene. Hun starter med å skrive sykkelguidebok for Kystpilegrimsleia i 2024 på hollandsk, engelsk og norsk.

Padlingsaktivitet fra visningsturen til Ålesund
Foto: Øyvind Wold

Sommersesongen 2023

Sommermånedene ble for tredje gang gjennomført med stabburet ved Olavskirken på Avaldsnes som arbeidssted. Pilegrimskoordinator har de siste to årene valgt å starte opp ved stabburet allerede i slutten av mai. Tilstedeværelse under årets Vikingfestival ga også i år mange gode erfaringer, spesielt søndagen var positiv med godt besøk. Gjennom sommeren 2022 og 2023 har pilegrimskoordinator samarbeidet med Nordvegen Historiesenter om arbeidsoppgaver for felles sommervikar. Tiltaket førte til at det ble mulig å utvide åpningstiden ved stabburet til tre måneder.

I forbindelse med ansettelse av ny organist i Avaldsnes menighet og vakanse i stillingen noen måneder fikk Regionalt Pilegrimssenter Avaldsnes spørsmål om lede olsokvandringen fra Toskatjønn til Olavskirken. Haugaland Pilegrimsutvalg og frivillige bidro med solid arbeid.

Pilegrimkonferanse i Bergen 7.-8.11.

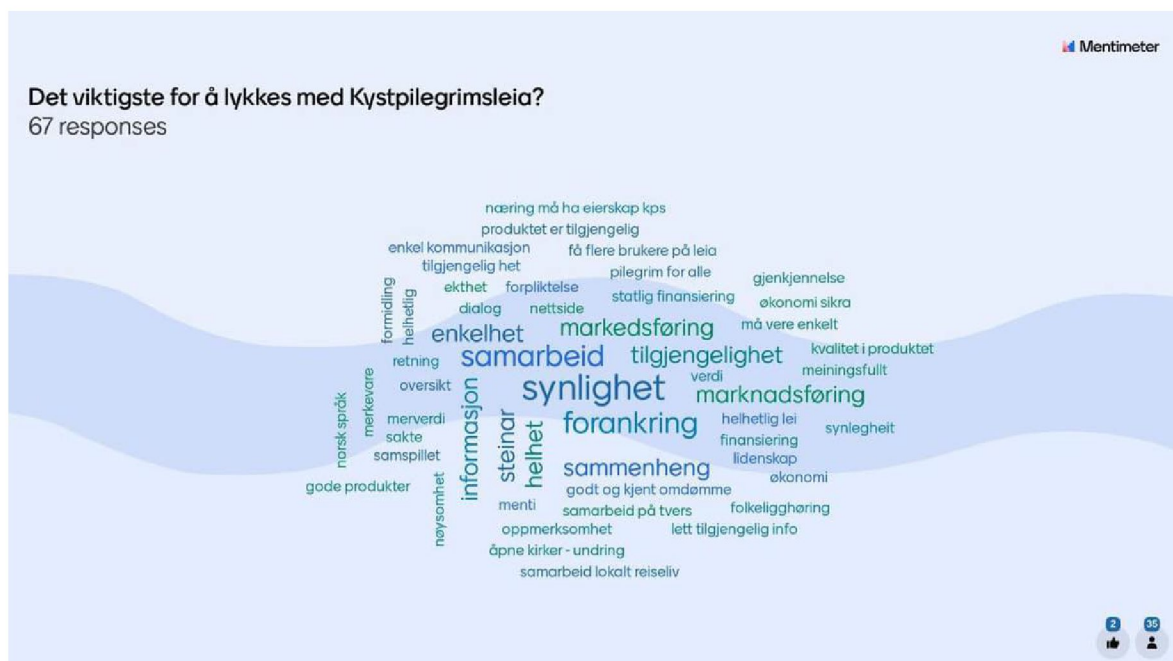
I 2023 valgte de fire regionale sentrene ny struktur for gjennomføring av årlig Kystpilegrimskonferanse. Sted for konferansen skal fremdeles gå på omgang mellom Smøla, Selje, Bergen og Avaldsnes. Planlegging og gjennomføring av konferansen skal hvert år gjennomføres med innsats fra alle fire regionale sentrene i fellesskap. Dette var en god endring.

70 påmeldte deltakere og interessante foredragsholdere innen temaene:

- Kirke og frivillighet
- Historie, forskning og formidling
- Næring langs leia
- Å være pilegrim langs leia og i vera

gjorde sitt til at konferansen med Nykirken som ramme, ble et givende og lærerikt sted å være.

Byvandring sammen med Berit Andersen og pilegrimsprest Einar Vegge, festmiddag på Hotell Terminus og ikke minst pilegrimsrolle av Johanne Øvrebø Tvedten fra Sunnhordaland museum, var også ingredienser i et innholdsrikt program.

Ordsky fra arbeidsøkta under Kystpilegrimskonferansen

Del 3: Tilrettelegging

Merking i 2023

Kyststi Jæren

I 2020 og 2021 la Regionalt Pilegrimssenter Avaldsnes sammen med Nasjonalt Pilegrimssenter fram forslag til strekk for Kystpilegrimsleia i Rogaland overfor aktuelle kommuner i sørfylket, statsforvalter, fylkeskommune og nøkkelsteder og pilegrimsutvalg. Ett halvt år inn i 2021 var vi kommet godt i gang med forberedende arbeid. Samtidig så Regionalt Pilegrimssenter og Nasjonalt Pilegrimssenter at bevaring av et stort antall kulturminner og kulturlandskap var et omfattende arbeid. Så dukket muligheten til å søke om prosjektmidler hos Sparebankstiftelsen SR-Bank opp. Kystpilegrimsleia sitt forslag til strekk ble lagt til grunn. Jæren Friluftsråd var søker og prosjektet ble bevilget midler til merking og tilrettelegging av Jæren Kyststi, en 70 km lang trase fra Tungenes til Sirevåg. Selve prosjektet startet opp 1.1.2022 og varer til 2025. Styringsgruppen består av Jæren Friluftsråd, Rogaland Bondelag, Rogaland Fylkeskommune, Stavanger Turistforening, Regionalt Pilegrimssenter Avaldsnes, Stavanger Bispedømme, Hå kommune, Klepp kommune, Randaberg kommune og Sola kommune. Midlene muliggjør utvidet mulighet til å bekoste for eksempel gjerder, klopper, plankestier, god kvalitet på merkingen, steinlegging og gruslag.

Prosjektmidlene skal gi mulighet for god tilrettelegging langs traseen samt utvidet mulighet til slusing av turgåere utenfor verneverdige og uønskede private områder.

Utkast til kartfolder for Kyststi Jæren er ferdigstilt.

I 2023 er kritiske punkt langs Kyststien avklart i samarbeid med Statsforvalter. Ved årsskifte begynner ny prosjektansatt i 100 % stilling ved Jæren Friluftsråd. Han skal ta fått på å inngå avtaler med grunneiere, kommuner og fylkeskommune om merking, og inngå avtaler med frivillige organisasjoner om gjennomføring av merking.

Mosterøy

Søknad om merking på Utstein og Fjøløy ble innvilget av Stavanger kommune og Rogaland Fylkeskommune i 2021. Midler til merking, kr. 35.000 fra Stavanger kommune, ble mottatt i desember 2022. Merkingen av Kystpilegrimsleia på Mosterøy ble fullført i 2023 i henhold til godkjenning fra kommune, fylkeskommune, Vegvesenet, Lyse, og grunneiere. Frivillige var sentrale bidragsytere for at jobben ble ferdigstilt.

Stavanger

Søknad om tillatelse og finansiering av merking fra Hafrsfjord til Stavanger sentrum ble sendt Stavanger kommune i mars 2023.

Arbeidet ble ferdigstilt av Stavanger kommune i november. Midlertidige klistremerker ble byttet ut med logo av god kvalitet. Merkestolpe ble satt opp ved Hafrsfjord og sentrum fikk retningsskilt av god standard, i godt samarbeid med Idrett og utemiljø i Stavanger kommune.

Merking ved Breiavatnet i Stavanger

Foto: Boyoung Lee

Prosjekter 2023

Gapahuk på Bukkøy

I desember 2022 ble det avholdt oppstartsmøte med arbeidsgruppe fra Karmøy kommune. Bakgrunnen var at tilreisende og nærturister benytter Bukkøy på Avaldsnes til turområde, trening, bading, fiske, vikingaktiviteter og lek. Tidligere var det mulig å trekke under tak på Vikinggården. Hærverk har ført til behov for å låse av området for andre enn turister med billett og leirskoleelever. Ved oppføring av en gapahuk ved Grautaskjærsvikå vil samtlige besøkende få mulighet til å benytte et godt folkehelsetilbud, uansett formål med turen. Pilegrimskoordinator kan bruke gapahuken til lokale aktiviteter, besøkende fra barnehager og skoler kan trekke inn ved behov, det samme har øvrige besøkende mulighet til. Tilskudd til prosjektet ble innvilget fra:

• Karmøy kommune	Tilskudd friluftsliv	kr. 50 000
• Rogaland Fylkeskommune	Statlig sikrede friluftsliv arbeider	kr. 100 000
• Rogaland Fylkeskommune	Tilskudd friluftslivarbeid	kr. 100 000

Arbeidsgruppa valgte å bruke god tid på tening, noe som førte til at opprinnelig framdriftsplan ikke ble fulgt. Det meste av midlene overføres til 2024.

Vigor Bygg har utformet tegninger og kommer til å stå som ansvarlig søker for prosjektet.

Samarbeid med Karmøy folkebibliotek

Seyran Ates gikk pilegrimsleden fra Oslo til Trondheim med Olavsfest som mål i sommer. Gjennom vandringen satte hun lys på tema som likestilling, likeverd, demokrati og ytringsfrihet via panelsamtaler, filming og intervjuer.

Nancy Herz gikk 11 km. av pilegrimsvandringen sammen med Ates, i tillegg var hun deltaker under en av debattene. Herz har også skrevet forord til ei av bøkene til Seyran Ates. Nancy Herz har selv skrevet flere bøker, blant annet *Skamløs* og *Skal du ikke gifte deg snart?* Med bakgrunn i pilegrimsvandringen fra Oslo til Trondheim, og bøkene til Herz og Ates, ønsket Regionalt Pilegrimssenter og Karmøy folkebibliotek å gjennomføre et arrangement som satte søkelyset på emner som likestilling, likeverd, demokrati og ytringsfrihet. Dialogen ble ledet av Karen Marie Hesseberg. I forkant av samtalen ble filmen *A pilgrimage through elfenland*, vist.

Regionalt Pilegrimssenter søkte om Fritt Ord midler til arrangementet og fikk tildelt kr. 15 000.

Seyran Ates og Nancy Herz under pilegrimsvandringen mot Trondheim
Foto: Guro Berge Vistad

Økonomi

Totalt statlig tilskudd til Nasjonalt Pilegrimssenter for 2023 var 8,63 mill. Statsbudsjett for 2024 er lagt fram med forslag til økning på 6,3 % for hvert regionalt senter, kun justert for pris- og lønnsvekst. Budsjettforslaget tar ikke inn over seg at antall regionale sentre er økt fra opprinnelig 5 stk. i 2010 til nå 11 regionale sentre. Kystpilegrimsleia jobber fremdeles aktivt opp mot Stortingspolitikere og øvrige kontaktpersoner for å minske skjevheten av tilskuddsmidler mellom Kystpilegrimsleia og de øvrige pilegrimsledene i Norge. Spesielt med tanke på kontakt med politikere fra fylkene som leia går gjennom. Regjering og Storting har gitt full tilslutning til langtidsplan (2020 – 2037) for pilegrimssatsingen, der

fordelingsnøkkelen er forutsatt til 60 % statlig finansiering, 20 % fylkeskommunal og 20 % kommunal. Nå er det viktig at det regionale pilegrimsleddet styrkes med bærekraftig økonomi for å kunne håndtere veksten i aktiviteter.

For å bygge solide enheter som kan bidra til fortsatt vekst i pilegrimstrafikken, og samtidig styrke kvaliteten på opplevelsene, stipuleres årlige driftskostnader pr. regionale senter til 2 millioner. Beløpet de regionale sentrene fikk i tildelingsbrev fra Nasjonalt Pilegrimsenter for 2023 var kr. 475 000.

Regionalt Pilegrimssenter Avaldsnes innretter seg ut ifra manglende statlig tilskudd og er fremdeles forsiktig med bruk av midler, litt for forsiktig viser regnskapet. I tillegg har prosjekt gapahuk på Bukkøy hatt en lengre framdrift enn forventet, mindre midler er benyttet til prosjektet i 2023 enn opprinnelig planlagt. På grunn av mindre forbruk får hvert av de fire nøkkelstedene i Rogaland overført kr. 25.000 dette året. Midlene benyttes til markedsføring eller aktiviteter hos nøkkelstedene. I tillegg er restmidler brukt til å oversette artikler på nettstedet pilegrimselden.no fra norsk til engelsk.

Statlige midler via Nasjonalt Pilegrimssenter	kr. 475 000
Rogaland Fylkeskommune	kr. 400 000
Karmøy kommune	kr. 125 000
Stavanger kommune	kr. 200 000
Egersund kommune	kr. 40 000
Hå kommune	kr. 35 000

Statistikk

Kystpilegrimsleia kjennetegnes ikke ved langvandrende pilegrimer på samme måte som øvrige leder. Aktiviteten ved og rundt nøkkelstedene og regionale sentre er det som hovedsakelig telles for Kystpilegrimsleia. Aktivitetsnivået er til gjengjeld omfattende og innholdsrikt. Pilegrimutvalgene gjør en imponerende jobb.

Overnatting i Rogaland	2021	2022	2023	Merknad
Fredtun	763	552	632	Oppstart 01.21
Magasingården Visnes			12	Åpent i skolens sommerferie
Grand Hotell Egersund				Pilegrimspriser
Reveparken Hytteutleie				Oppstart 11.21
Obrestad fyr	452	470	286	Ukesutleie om sommeren
Utstein Pilegrimsgard	86	59	106	2023: Synlighet på Booking.com

Besøk til RPS og nøkkelstedene	2021	2022	2023	Merknad
Utstein Pilegrimsgard	856	680		Ikke telt i 2023
Stabburet ved RPS på Avaldsnes	755	1217	970	Alle besøkende
Hå gamle prestegard	480	566	1067	Stille rom
Stavanger	49	52	51	Pilegrimsstempel
Egersund			5	Pilegrimsstempel

Aktiviteter						
Sted	Pilegrimsvandringer		Gudstjenester		Andre	
	Antall	Deltakere	Antall	Deltakere	Antall	Deltakere
RPS Avaldsnes*	4	142	3	332	22	1430**
Egersund	1	19			1	70***
Hå	6	105	1	60		
Stavanger	4	92				
Utstein	2	33			1	30
Sum	17	391	4	392	24	1530

* Regionalt Pilegrimssenter Avaldsnes

** Ungdomsklubb på Fredtun Pilegrimsherberge, møter, foredrag o.l.

***Pilegrimskveld

De som reiser lengre strekninger langs Kystpilegrimsleia kombinerer ofte distansene med båt, buss og vandring. Sykkel og kano kan brukes på en del av strekningene.

En pilegrimsreise skal oppleves som like tilgjengelig for alle mennesker, uavhengig av mulig fysisk begrensning, ståsted, bakgrunn og motivasjon for ferden. Arbeidet må legges opp slik at det er tydelig hva som er pilegrimsledenes felles særtrekk og hva som gjør reisen spesiell nettopp ved Kystpilegrimsleia

Kirke

Regionale tiltak i Rogaland gjennom 2023

- Kontakt med menighetene med oppfordring om åpne kirker langs leia, og invitasjon til samarbeid om aktiviteter
- Pilegrimsbønn ved Utstein kloster i juni, juli og august
- Kulturavdelingen i Karmøy, Nordvegen Historiesenter, Regionalt Pilegrimssenter har inngått samarbeid om 20 % av kantorstilling på Avaldsnes
- Invitasjon fra Norsk Kirkelig Pilegrimsutvalg om innlegg fra Kystpilegrimsleia
- Foredrag Egersund kirke 400 år
- Omvisning ved og i Olavskirken ved private forespørsler
- Omvisning ved Olavskirken i forbindelse med pilegrimstur over Karmøy
- Samarbeid med Sola ruinkirke under visnings- og pressetur med Nasjonalt Pilegrimssenter
- Foredrag hos Forum for pensjonerte prester i Haugesund
- Artikkel om Kystpilegrimsleia i menighetsblad
- Samarbeid med Avaldsnes menighet om trosopplæringstur for 12-åringer
- Teams-møte arrangert av Den norske kirke: Hvem er pilegrim i dag, hvorfor og hvordan?
- Invitasjon til Stavanger Bispedømmes Pilegrimsutvalg
- Hellige tre kongers fest i Egersund
- Pilegrimstur Sola ruinkirke – Stavanger
- Pilegrim for en helg. Tema middelalderkirkebyen Stavanger
- Pilegrimsvandring fra Bryne kirke + Klepp kirke til Krosshaug
- Pilegrimsvandring Egersund – Ognå. Gudstjeneste
- Pilegrimsvandring Nærland – Hå gamleprestegard

- Pilegrimsvandring Obrestad havn – Varhaug gamle kirkegård
- Pilegrimsvandring Toskatjønn – Avaldsnes. Pilegrimsmesse Olavskirken
- Vandreforestilling Egersund kirke
- Pilegrimsvandring Vatnamot – Ognå kirke
- Besøk til Åkra menighetsråd

Foredrag under feiring av Egersund kirke 400 år.
Foto: Bodil Hagen

Kultur

Regionale tiltak i Rogaland gjennom 2023

- Ferdigstillelse av merking i Stavanger i samarbeid med Stavanger kommune og nøkkelsted Stavanger
- Ferdigstillelse av merking på Mosterøy i samarbeid med nøkkelstedet Utstein, frivillige, Utstein kloster, Utstein kloster hotell m.fl. og Stavanger kommune
- Pilegrimsmonolog som tilbud til besøkende på Avaldsnes. Finansiert av Nordvegen Historiesenter
- Nøkkelstedet Hå gamle prestegård er en kunst- og kulturinstitusjon i et tradisjonsrikt og vernet anlegg. Prestegården er et møtested mellom nåtid og lokalhistorien. Besøkende kan delta på ulike kunstutstillinger og arrangement gjennom hele året. I tillegg har prestegården et rikholdig salg av ulike pilegrimsprodukter samt kunsttrykk og produkter fra norske og nordiske kunstnere.
- Diverse konserter ved kirker, Hå gamle prestegård og Utstein kloster
- Kystpilegrimskonferanse i Bergen, Regionalt Pilegrimssenter Avaldsnes er medarrangør
- Medlemskap i organisasjonen ACSOW (The cultural route of st Olav Ways). Europarådet tildeler statusen som europeisk kulturrute, der St. Olavveiene i Norge er en av totalt 48 ruter
- Samarbeid med Karmøy folkebibliotek om arrangement i forlengelsen av Seyran Atez Pilegrimage for Human Rights i sommer
- Gapauk på Bukkøy i samarbeid med Karmøy kommune

- Jæren Kyststi 2022-2025, Regionalt Pilegrimssenter Avaldsnes er med i styringsgruppen
- Deltakelse konferanse Den Trondhjemske Postvej
- Deltakelse Kulturmiljø og kulturhistoriske fartøy. Mulighetsstudie Rogaland Fylkeskommune, Kvitsøy og Karmøy kommune om tidligere rutebåt MS Skudenes
- Møte med Magma geopark, Grand Hotell Egersund, frivillige ved nøkkelsted Egersund, Egersund næring og havn og Egersund kommune om muligheter for samarbeid.

Næring

Regionale tiltak i Rogaland gjennom 2023

- Salg av historiske planter ved Regionalt Pilegrimssenter på Avaldsnes i samarbeid med lokal gartner
- Promotering av Fredtun Pilegrimsherberge og Magasingården Pilegrimsherberge på Visit Karmøy
- Promotering av Magasingården Pilegrimsherberge på Fjord Norge med bakgrunn i Karmøy kommune sitt medlemskap i Destinasjon Haugesund & Haugalandet
- Salg av pilegrimslitteratur, suvenirer og pass ved nøkkelstedene og regionalt senter.
- Oppstart av arbeid med felles brosjyre for hele Kystpilegrimsleia. Ferdig februar 2024
- Studietur med galeasen Gurine, representanter fra nøkkelstedene og regionale sentre langs Kystpilegrimsleia, næring og frivillige for læring og fokus på bærekraft og kvalitet
- Utarbeidet system for årlig rapportering av pilegrimstrafikken slik at prioriteringer best mulig kan fattes på bakgrunn av stabilt tallmateriale, samarbeid og reelle behov
- Oppheng av diplom for godkjent pilegrimsherberge/pilegrimshotell for synliggjøring, involvering og medvirkning
- Samarbeid om tilsettelse av sommervikar med Nordvegen Historiesenter slik at vikaren får størst mulig stilling samtidig som pilegrimskoordinator har anledning til å tilby utvidet åpningstid på pilegrimssenteret
- Presse- og visningstur langs Kystpilegrimsleia i samarbeid med Nasjonalt Pilegrimssenter og hardangerjakten Caroline af Sandnes
- Deltakelse på medlemsmøter hos Destinasjon Haugesund & Haugalandet
- Samarbeid med nederlandsk forfatter ved skriving av guidebok om sykling langs Kystpilegrimsleia. Oppstart av skrivearbeid våren 2024.
- Prosjektsamarbeid med Vigor Bygg i forbindelse med gapahuk på Bukkøy
- Artikkel i magasinet Pilegrim i dag om visningsturene i august
- Deltakelse på Arendalsuka

Samarbeid med nederlandske Gea van Veen i forbindelse med guidebok for sykling langs Kystpilegrimsleia.

Foto: Gea van Veen

Miljø

Regionale tiltak i Rogaland gjennom 2023

- Sentralt og lokalt søkelys på naturvennlig og holdbar tilrettelegging som medfører minst mulig miljøbelastning og inngrep i naturmiljø og kulturlandskap
- Møtevirksomhet med aktuelle kommuner, Rogaland Fylkeskommune, Jæren Friluftsråd, Statsforvalter, pilegrimsutvalg for å gjøre ferdselen mer forutsigbar, samtidig som den tar bort bruken fra sårbare eller uønskede områder (Prosjekt 2022-2025).
- Opplistede betingelser før etablering som pilegrimsherberge. Bl.a. mulighet for avfallshåndtering med kildesortering. Utstedelse av diplom for godkjent pilegrimsherberge

Studietur med galeasen Gurine. Deltakere: Nøkkelsteder, næringsliv, regionale sentre, frivillige, øvrige samarbeidspartnere

Foto: Anne-May Waage

Aktiviteter vår- og sommersesongen

- Pilegrim uten sekk, pilegrimstur med program fra middelalderkirkene i Stavanger
 - Pilegrimsvandring fra Klepp og Bryne kirker til Krosshaug
 - Foredrag om Kystpilegrimsleia under jubileumsfeiring av Egersund kirke 400 år
 - Pilegrimstur over Karmøy arrangert av frivillig gruppe
 - Studietur med galeasen Gurine
 - Pilegrimssamling i Olavskirken på Avaldsnes
 - Pilegrimsvandring Hafrsfjord-Stavanger
 - Pilegrimsvandring fra Egersund til Ognå
 - Pilegrimsvandring Njærland, Njærheimkrossen, Hå gamle prestegård, Njærland
 - Pilegrimsvandring fra Stavanger til Røldal
 - Pilegrimsvandring fra Obrestad til Varhaug gamle kirkegård
 - Pilegrimsvandring under olsok langs kirkeveien fra Tosketjønn til Avaldsnes
 - Pilegrimsvandring fra Egersund til Stavanger
 - Pilegrimsforum på Utstein Pilegrimsgård
 - Pilegrimsvandring Kyllingstad-Gjesdal
 - Foredrag om Kystpilegrimsleia under Forum for pensjonerte prester i Haugesund
 - Together – trosopplæringstiltak for 12-åringer i samarbeid med Avaldsnes menighet
 - Innlegg om Kystpilegrimsleia på sommeravslutning for kommuneansatte i Karmøy
- Se ellers avsnitt om statistikk for oppsummert oversikt.

Før vi setter punktum

Kystpilegrimsleia opplever stadig vekst, spesielt på aktivitetsnivået. Organisatorisk kommer Regionalt Pilegrimssenter Avaldsnes mer og mer på plass. I ressursgruppen for regionalt senter er det nedfelt leder og nestleder. I Haugaland Pilegrimsutvalg er det også vedtatt leder i 2023. Pilegrimsutvalget i Stavanger er nylig plassert under diakoniutvalget i Domkirken og St. Petri menighet. Ressursgruppen har jobbet med vedtak for Regionalt Pilegrimssenter Avaldsnes og mandat for ressursgruppen dette året. Endelig behandling blir i januar 2024. Vedtekter og mandat skal videre til behandling i hovedutvalg oppvekst og kultur i Karmøy kommune. En reell rapport belyser ikke tilstanden grundig uten at utfordringer også blir belyst. Deltakere viser til krevende logistikk hvis en reiser alene og ikke i organisert gruppe. Guideboken for Kystpilegrimsleia av Margun Pettersen, er fremdeles et grunnleggende hjelpemiddel. Mennesker med pilegrimserfaring er vant til vandring på land. Reise på sjøen er så langt en ny tanke for mange pilegrimsinteresserte. Ved evalueringer kommer det tilbakemeldinger på at vandring må ha større fokus, også på Kystpilegrimsleia. Samtidig er det viktig å ta innover seg at statlig vedtak ble fattet med bakgrunn i ei kystlei. Sentralt mål for regionale ledere langs Kystpilegrimsleia er å gjøre ferdsel på sjøen, kombinert med offentlig transport, egen bil, sykkel og vandring så sømløs og enkel som mulig. I forbindelse med seilaser er det samtidig gode muligheter for å organisere lokale vandringer i tilknytning til de enkelte nøkkelstedene. Da får en også ivarett ønsket om at gjestene tilbringer mer enn bare en natt ved hvert overnattingssted.

Utvidelse av antall pilegrimsherberger er noe Regionalt Pilegrimssenter Avaldsnes har brukt ressurser på. Reveparken hytteutleie på Orre, Fredtun leirsted i Skudeneshavn og Magasingården i Visnes er nye og gode tilbud til pilegrimene. Likevel opplever ikke Regionalt Pilegrimssenter at antallet overnattingsdøgn øker. Ressursgruppen har hatt saken til behandling og kommet med gode innspill. Arbeid rundt mer spisset markedsføring er mulig, blant annet på Fjord Norge sine sider og i nye brosjyrer. Enkel informasjon til rett målgruppe er tema som vil bli prioritert også i 2024.